

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

01601, м. Київ, вул. Франка, 19
 тел.: (044) 235-23-78, факс: 235-32-57
 E-mail: info@mincult.gov.ua

21.12.2012 № 1067/10/15-12
 На №

Голові Київської міської
 державної адміністрації

Попову О. Н.

25 ГРУ 2012

Вх. № 61086

Шановний Олександре Павловичу!

Київ занесений до Списку історичних населених місць України (міста та селища міського типу), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 липня 2001 року № 878. На території міста зареєстровано понад 2,6 тисячі нерухомих пам'яток культурної спадщини. Два комплекси пам'яток – собор Святої Софії з прилеглими монастирськими будівлями та ансамбль Києво-Печерської лаври включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. У місті створено 6 державних історико-культурних заповідників та 2 історико-архітектурні музеї.

Разом з тим у м. Києві близько 50 % пам'яток місцевого значення та щойно виявлених об'єктів культурної спадщини перебувають у незадовільному технічному стані, а близько 5 % - в аварійному. Деякі з них втрачені назавжди або будуть втрачені найближчим часом. Серед цих пам'яток: садиба Сікорських на вул. Ярославів Вал, 15-Б; садиба Мурашка на вул. Мала Житомирська, 14, інші історичні будинки.

Загальна площа пам'яток археології Києва становить майже 900 гектарів, заповідників - понад 500 гектарів, охоронних зон пам'яток - понад 1,5 тисяч гектарів. Останнім часом загострилася проблема сучасної забудови саме в зонах охорони пам'яток. Ця надто масивна забудова спотворює як візуальне сприйняття окремих пам'яток, так і вигляд м. Києва як історичного міста в цілому.

Незважаючи на велику системну роботу та практичні заходи з питань дотримання законодавства з охорони культурної спадщини збереження нерухомої культурної спадщини столиці України, що проводить Міністерство культури, на сьогодні відсутня належна взаємодія і координація в повсякденній практичній роботі між Міністерством як центральним органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини та Київською міською державною адміністрацією. Це зумовлено як систематичним невиконанням своїх прямих обов'язків місцевим органом охорони культурної спадщини, так і відсутністю належного контролю з боку Київської міської державної адміністрації.

При цьому слід взяти до уваги, що Міністерство розглядає питання, що стосуються охорони культурної спадщини м. Києва, виключно у межах своїх повноважень, не втрачаючись у ті питання, які законодавством віднесені по компетенції місцевих органів влади.

Київська міська державна
 адміністрація
 25.12.2012 № 61086

18 грудня поточного року на засіданні колегії Міністерства було розглянуто питання «Про стан дотримання законодавства з питань охорони культурної спадщини у м. Києві». На це засідання своєчасно було запрошено представника Київської міської державної адміністрації (Новохатько Л. М.) із зазначенням порядку денного. Проте ні від, ні інший представник Київської міської державної адміністрації на засідання колегії Міністерства не прибули без зазначення поважних причин, надавши пояснення, які не відповідають дійсності.

За результатами розгляду зазначеного питання колегія вказала на велику кількість системних недоліків і порушень законодавства з охорони пам'яток у м. Києві, зокрема такі.

1) Значна частина пам'яток та об'єктів культурної спадщини не має облікової документації, що, фактично, позбавляє їх охорони. Те, що з 2569 пам'яток міста лише 798, тобто 1/3 внесено до Державного реєстру, свідчить про скрайній незадовільний стан забезпечення підготовки облікової документації на пам'ятки, що є прямим обов'язком місцевого органу охорони культурної спадщини.

Наявна облікова документація не відповідає вимогам нормативних документів.

2) По м. Києву не визначені території пам'яток місцевого значення, не затвержені їх зони охорони, не встановлені режими використання цих територій. Відсутній контроль за станом пам'яток.

3) Пам'ятки незаконно руйнуються і зносяться, а передбачених законом заходів щодо порушників місцевий орган охорони культурної спадщини не вживає.

Особливо гострими є проблеми заповідника «Стародавній Київ», який належить до сфери управління Київської міської державної адміністрації. Йдеться про хаотичну забудову на території заповідника, знесення існуючих пам'яток. Велике занепокоєння викликає стан пам'яток, розташованих на Андріївському узвозі. Заповідник «Стародавній Київ» гостро потребує розроблення Плану організації території (це пряма вимога Закону) та комплексної проектної документації щодо реставрації пам'яток, проте жодних заходів у цьому напрямі не вживається.

Колегія зазначила, що сучасна нормативно-правова база сфери охорони культурної спадщини цілком достатня для ефективного вирішення питань збереження пам'яток та традиційного характеру середовища, у т. ч. і в м. Києві.

Слід урахувати, що ці проблеми перебувають у центрі уваги не тільки української громадськості, державних органів, а також відповідних міжнародних організацій, про що свідчать і останні рішення 36-ї сесії Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО (2012 року).

І в той же час міськими органами не було прийнято до уваги жодного звернення Українського товариства охорони пам'яток історії та культури стосовно ситуацій, що створюють загрозу пам'яткам. Жодна справа на власників пам'яток, доведених до аварійного стану, не була подана до розгляду судом.

Для вирішення означених проблем необхідні системні заходи щодо збереження історичного ландшафту, нерухомої культурної спадщини та традиційного характеру середовища м. Києва, відповідно до вимог законодавства. Адже відповідно до пункту 5 статті 4 Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ» органи місцевого самоврядування і виконавчої влади у місті Києві забезпечують в межах своїх повноважень, визначених законами України, здійснення містом таких функцій: здійснення заходів щодо збереження та відновлення пам'яток

історії, культури, релігії, архітектури та містобудування, заповідних та природних зон і ландшафтів, що мають національне значення.

Зважаючи на катастрофічну ситуацію, яка склалася у м. Києві щодо охорони культурної спадщини, рішенням колегії Міністерства роботу Головного управління охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) щодо дотримання законодавства з питань охорони культурної спадщини у м. Києві визнано незадовільною.

З огляду на серйозні завдання, які поставлені у сфері охорони культурної спадщини відповідно до рішень Громадської гуманітарної ради при Президентові України, а також враховуючи зазначене рішення колегії Міністерства, прошу Вас, шановний Олександре Павловичу, вжити дієвих невідкладних заходів щодо розв'язання проблем системного характеру, пов'язаних з украй незадовільним станом охорони культурної спадщини м. Києва.

Відповідно до Закону України від 16.10.2012 № 5461-VI «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Міністерства юстиції України, Міністерства культури України, інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується через відповідних міністрів, а також Державного космічного агентства України», Київська міська державна адміністрація підзвітна та підконтрольна Міністерству культури України в межах, передбачених Законом України «Про охорону культурної спадщини».

У зв'язку із зазначеним, прошу Вас розглянути нагальне питання удосконалення структури управління у сфері охорони культурної спадщини м. Києва та вирішити назрілі кадрові питання щодо посадових осіб, які не забезпечили належний рівень керівництва місцевим органом охорони культурної спадщини (Діхтяр Я. Я.) та виявили свою неспроможність контролювати діяльність цього органу (Новохатько Л. М.).

Це дозволить зняти напруженість у зазначених суспільно важливих питаннях та ввести в цивілізовані рамки вирішення питань реконструкції історичного центру м. Києва та районів історичної забудови. Міністерство культури, зі свого боку, готове надати необхідну організаційну та науково-методичну підтримку в цих питаннях.

У випадку невжиття керівництвом Київської міської державної адміністрації дієвих заходів стосовно розв'язання проблем системного характеру у сфері охорони культурної спадщини, Міністерство буде змушене довести інформацію про стан реалізації державної політики у сфері охорони культурної спадщини у м. Києві до відома Глави держави.

З повагою

Міністр

М. А. Кулиняк